

Dövlət ehtiyatları haqqında

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Bu Qanun Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddosinin I hissəsinin 1-ci və 20-ci bəndlərino uyğun olaraq dövlət ehtiyatlarının yaradılması və idarə edilməsi sahəsində həmçinin təşkilatlı, hüquqi və iqtisadi osaslarını müəyyən edir.

1-ci fəsil ÜMUMİ MÜDDƏALAR

Maddə 1. Əsas anlayışlar

1.1. Bu Qanunda istifadə edilən əsas anlayışlar aşağıdakı mənaları ifadə edir:

1.1.1. **analoji mallar** - dövlət ehtiyatlarından buraxılmış mallar funksional təyinatına, istifadəsinə, keyfiyyətinə və texniki xüsusiyyətlərinə görə cini olan və ya onlara uyğun gölən, həmin mallara nisbəton da yeni istehsal tarixində malik və müvafiq texniki normativ hüquqi aktların təlobərinə uyğunluğu qiyamətləndirilmiş mallar;

1.1.2. **bazar iştirakçıları** - strateji əhəmiyyətli malların idxləni, istehsalını və ya satışını heyata keçirən, müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) tərəfindən müəyyən edilən meyarlarla cavab verən hüquqi və fiziki şəxslər, habelə dövlət qurumları;

1.1.3. **bazar iştirakçıları tərəfindən tömin edilən mallar** - bu Qanunun 5.2-ci maddosunda nəzərdə tutulan nomenklatura uyğun olaraq bazar iştirakçıları tərəfindən saxlanılması tömin edilən malların məcməus;

1.1.4. **dövlət ehtiyatları** - özündə strateji, fəvqələdo və seförbərlik ehtiyatlarını etibar edən maddi sərvətlərin xüsusi fond;

1.1.5. **dövlət ehtiyatlarının buraxılması** - dövlət ehtiyatlarında olan malların əvvəli və ya əvvəzsiz qaydada özgənlikləndirilməsi;

1.1.6. **dövlət ehtiyatlarının idarə edilməsi** - dövlət ehtiyatlarının saxlanılması, uçut, buraxılması və onlara nəzarət;

1.1.7. **dövlət ehtiyatlarının yaradılması** - dövlət ehtiyatlarında malların tədarükü və yerləşdirilməsi;

1.1.8. **dövlət ehtiyatları məsləhətli saxlanılması** - malların dövlət ehtiyatlarında saxlanılması məqsədilə satılmasına və onların saxlanıcı yerlərinə qatdırılması;

1.1.9. **dövlət ehtiyatlarında malların yerləşdirilməsi** - malların dövlət ehtiyatlarında saxlanılması məqsədilə qəbul edilməsi;

1.1.10. **dövlət ehtiyatlarında malların saxlanılması** - dövlət ehtiyatlarına aid olan, həmçinin brondan çıxarılmış, lakin özgənlikləndirilməmiş malların bu Qanunun 9.5-ci maddosunda nəzərdə tutulan tələblərə uyğun saxlanılmasının tömin ediləsi;

1.1.11. **dövlət ehtiyatlarının yeniləşdirilməsi** - analoji malların dövlət ehtiyatlarına tədarükü şartlı malların keyfiyyətinə mənfi təsir edə bilecek halların yaradığı təqdirdə və ya yararlılıq (saxlanma) müddətinin keçməsinə yol verməmək üçün onlarla dövlət ehtiyatlarından buraxılması;

1.1.12. **dövlət ehtiyatlarının brondan çıxarılması** - malların dövlət ehtiyatlarından nomenklaturaşından çıxarılmış və ya təlob olunan minimum həcmiñin azaldılması nəticəsində əvvəzi tədarük ediləndən dövlət ehtiyatlarından buraxılması;

1.1.13. **dövlət ehtiyatlarının borc verilməsi** - analoji malların Azərbaycan Respublikasının Mülki Məccələsinə uyğun olaraq eyni komiyyət və keyfiyyətdə qaytarılması şartlı dövlət ehtiyatlarından buraxılması;

1.1.14. **dövlət ehtiyatlarının əvəzlenirilməsi** - texniki normativ hüquqi aktlarda tələblərin dayışməsi ilə bağlı analoji malların eyni komiyyətde yerləşdirilməsi şartlı malların dövlət ehtiyatlarında buraxılması;

1.1.15. **dövlət ehtiyatları üzrə məsləhətli saxlanılması** - strateji ehtiyatların və məsləhətli tədbirləri çərçivəsində fəvqələdo ehtiyatların yaradılması, idarə edilməsinə və dövlət ehtiyatlarına nəzarəti heyata keçirən müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum);

1.1.16. **dövlət qurumları** - dövlət orqanları, dövlət mülkiyyətində olan və ya paylarının (səhmlərinin) nəzarət zərflərə dövlətə məxsus olan hüquqi şəxslər və dövlət adından yaradılan publik hüquqi şəxslər;

1.1.17. **fəvqələdo ehtiyatlar** - fəvqələdo hadisələrin qarşısını almaq, onları tosirini aradan qaldırmaq və strateji əhəmiyyətli obyektlərin fasiləsiz keyfiyyətinə tömən etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının mülki müdafiə tədbirləri çərçivəsində yaradılan ehtiyatlar;

1.1.18. **ölkənin istehlak bazarında strateji əhəmiyyətli mallar (bundan sonra - strateji əhəmiyyətli mallar)** - ölkənin bir sərəqət məsləhətli tədbirlərinə təsir edən, təbii və dörmən vəsitleləri ilə təchizatın dayanıqlığının tömin edilməsi və daxili bazarda həmin mallar üzrə qismüddətli koskin qiyamət dayışməsinin qarşısının alınması məqsədilə monitorinq aparılan əhalinin gündəlik istehlak etdiyi heyət əhəmiyyətli malların məcməus;

1.1.19. **strateji ehtiyatlar** - əhalinin gündəlik istehlak etdiyi heyət əhəmiyyətli malların təchizatın dayanıqlığının tömin etmək və daxili bazarda həmin mallar üzrə qismüddətli koskin qiyamət artmasının qarşısını almaq məqsədilə yaradılan ehtiyatlar;

1.1.20. **seförbərlik ehtiyatları** - müdafiə və seförbərlik ehtiyatlarını tömən etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının seförbərlik hazırlığı çərçivəsində yaradılan ehtiyatlar;

1.1.21. **nomenklatura** - malların adını, ölçü vahidini və təlob olunan minimal həcmiñin üzündə birləşdirən təsnifat;

1.1.22. **məsləhətli saxlayıcı** - fəvqələdo və seförbərlik ehtiyatlarını Azərbaycan Respublikasının mülki müdafiə tədbirləri və seförbərlik hazırlığı ilə bağlı normativ hüquqi aktlarına, strateji ehtiyatları işe isə bu Qanuna osasın saxlamalıq vəzifəsi olan hüquqi və fiziki şəxslər, habelə dövlət qurumları;

1.2. Bu Qanunda istifadə olunan digər anlayışlar Azərbaycan Respublikasının normativ hüquqi aktları ilə müəyyən olmuş mənaları ifadə edir.

Maddə 2. Dövlət ehtiyatları haqqında Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi

Dövlət ehtiyatları haqqında Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasından, Azərbaycan Respublikasının torətdər çıxlığı beynəlxalq müqavilələrindən, bu Qanundan və Azərbaycan Respublikasının digər normativ hüquqi aktlarından ibarətdir.

Maddə 3. Bu Qanunun tətbiq dairəsi

3.1. Bu Qanun dövlət ehtiyatlarının yaradılması və idarə edilməsi sahəsində fealiyyəti heyata keçirən hüquqi və fiziki şəxslər, habelə dövlət qurumlarına şamil edilir.

3.2. Əlet azad iqtisadi zonasında dövlət ehtiyatlarının yaradılması və idarə edilməsi sahəsində münasibetlər "Əlet azad iqtisadi zonası haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tələblərinə uyğun olaraq tənzimlənir.

Dövlət ehtiyatları haqqında

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Maddə 4. Dövlət ehtiyatlarının töminatı

4.1. Dövlət ehtiyatlarının töminatı aşağıdakılardır:

- 4.1.1. strateji əhəmiyyətli mallarla toxizatın dayanıqlığının tömin edilməsi;
- 4.1.2. strateji əhəmiyyətli mallar üzrə daxili bazarda qismüddətli koskin qiyamət artmasının qarşısının alınması;
- 4.1.3. fəvqələdo, müdafiə və seförbərlik ehtiyatlarının tömin edilməsi;
- 4.1.4. humanitar yardımın göstərilməsi.

Maddə 5. Strateji əhəmiyyətli mallar və dövlət ehtiyatlarının nomenklatura

5.1. Strateji əhəmiyyətli malların siyahısı həmin malların, o cümlədən onların bir hissəsinin ölkə üzrə təlob olunan minimal həcmi də oks olunmaqla müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) tərəfindən tösdigər edilir və onların monitorinqi dövlət ehtiyatları üzrə mosul orqanla tərəfindən heyata keçirilir. Strateji əhəmiyyətli malların monitorinqi qaydası və həmin mallar üzrə qismüddətli koskin qiyamət dayışməsinin müəyyən etdiyi meyarlarla müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) tərəfindən müəyyən edilir.

5.2. Strateji ehtiyatların və bazar iştirakçıları tərəfindən tömin edilən malların nomenklatura məsləhətli saxlanılması, təcili tələblərə uyğun olaraq təcili tədbirlər və onlara nəzarət;

5.3. Bu Qanunun 5.2-ci maddosunda nəzərdə tutulan nomenklatura üzrə strateji ehtiyatların minimal həcmi dövlət ehtiyatları üzrə mosul orqan, bazar iştirakçıları tərəfindən tömin edilən malların siyahısındakı həcmər nezərə alınmaqla müəyyən edilir.

5.4. Bazar iştirakçıları onlar tərəfindən tömin edilən mallarla bağlı dövlət ehtiyatları üzrə mosul orqanla müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanın (qurum) müəyyən etdiyi orqanın (qurum) qaydası və qaydada məsləhətli saxlanılması təcili tədbirlər və onlara nəzarət;

5.5. Bazar iştirakçıları tərəfindən tömin edilən strateji əhəmiyyətli malların bu Qanunun 5.2-ci maddosunda nəzərdə tutulan nomenklatura minimal həcmiñin azalma etməli yarandıqda və ya həmin malların azalması müşahidə olunduqda dövlət ehtiyatları üzrə mosul orqanla müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanın (qurum) qaydası və qaydada məsləhətli saxlanılması tömin edilən dövlət ehtiyatları üzrə mosul orqanla təcili tədbirlər və onlara nəzarət;

5.6. Fəvqələdo və seförbərlik ehtiyatlarında olan malların nomenklaturaları Azərbaycan Respublikasının mülki müdafiə tədbirləri və seförbərlik hazırlığı çərçivəsində fəvqələdo ehtiyatlarında olan malların nomenklatura minimal həcmiñin azalma etməli yarandıqda və ya həmin malların azalması müşahidə olunduqda dövlət ehtiyatları üzrə mosul orqanla müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanın (qurum) qaydası və qaydada məsləhətli saxlanılması tömin ediləndən tösdigər edilir.

5.7. Bazar iştirakçıları tərəfindən tömin edilən strateji əhəmiyyətli malların bu Qanunun 5.2-ci maddosunda nəzərdə tutulan nomenklatura üzrə strateji ehtiyatlarının minimal həcmiñin azalma etməli yarandıqda və ya həmin malların azalması müşahidə olunduqda dövlət ehtiyatları üzrə mosul orqanla müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanın (qurum) qaydası və qaydada məsləhətli saxlanılması tömin ediləndən tösdigər edilir.

5.8. Fəvqələdo və seförbərlik ehtiyatlarında olan malların nomenklaturaları Azərbaycan Respublikasının mülki müdafiə tədbirləri və seförbərlik hazırlığı çərçivəsində fəvqələdo ehtiyatlarında olan malların nomenklatura minimal həcmiñin azalma etməli yarandıqda və ya həmin malların azalması müşahidə olunduqda dövlət ehtiyatları üzrə mosul orqanla müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanın (qurum) qaydası və qaydada məsləhətli saxlanılması tömin ediləndən tösdigər edilir.

5.9. Fəvqələdo və seförbərlik ehtiyatlarında olan malların nomenklaturaları Azərbaycan Respublikasının mülki müdafiə tədbirləri və seförbərlik hazırlığı çərçivəsində fəvqələdo ehtiyatlarında olan malların nomenklatura minimal həcmiñin azalma etməli yarandıqda və ya həmin malların azalması müşahidə olunduqda dövlət ehtiyatları üzrə mosul orqanla müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanın (qurum) qaydası və qaydada məsləhətli saxlanılması tömin ediləndən tösdigər edilir.

5.10. Fəvqələdo və seförbərlik ehtiyatlarında olan malların nomenklaturaları Azərbaycan Respublikasının mülki müdafiə tədbirləri və seförbərlik hazırlığı çərçivəsində fəvqələdo ehtiyatlarında olan malların nomenklatura minimal həcmiñin azalma etməli yarandıqda və ya həmin malların azalması müşahidə olunduqda dövlət ehtiyatları üzrə mosul orqanla müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanın (qurum) qaydası və qaydada məsləhətli saxlanılması tömin ediləndən tösdigər edilir.

5.11. Fəvqələdo və seförbərlik ehtiyatlarında olan malların nomenklaturaları Azərbaycan Respublikasının mülki müdafiə tədbirləri və seförbərlik hazırlığı çərçivəsində fəvqələdo ehtiyatlarında olan malların nomenklatura minimal həcmiñin azalma etməli yarandıqda və ya həmin malların azalması müşahidə olunduqda dövlət ehtiyatları üzrə mosul orqanla müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanın (qurum) qaydası və qaydada məsləhətli saxlanılması tömin ediləndən tösdigər edilir.

5.12. Fəvqələdo və seförbərlik ehtiyatlarında olan malların nomenklaturaları Azərbaycan Respublikasının mülki müdafiə tədbirləri və seförbərlik hazırlığı çərçivəsində fəvqələdo ehtiyatlarında olan malların nomenklatura minimal həcmiñin azalma etməli yarandıqda və ya həmin malların azalması müşahidə olunduqda dövlət ehtiyatları üzrə mosul orqanla müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanın (qurum) qaydası və qaydada məsləhətli saxlanılması tömin ediləndən tösdigər edilir.

5.13. Fəvqələdo və seförbərlik ehtiyatlarında olan malların nomenklaturaları Azərbaycan Respublikasının mülki müdafiə tədbirləri və seförbərlik hazırlığı çərçivəsində fəvqələdo ehtiyatlarında olan malların nomenklatura minimal həcmiñin azalma etməli yarandıqda və ya həmin malların azalması müşahidə olunduqda dövlət ehtiyatları üzrə mosul orqanla müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanın (qurum) qaydası və qaydada məsləhətli saxlanılması